

Kansallisbibliografia Fennica uudenlaiseen hyötykäyttöön

Osma Suominen

Kirjallisuutta ja digiä!

12.6.2026

Kansallisbibliografia Fennica

Suomalaisen julkaisutuotannon tärkein tietovaranto

Luettelo Suomessa julkaistusta, suomalaisten tekijöiden tekemästä ja/tai Suomea koskevasta kirjallisuudesta ja muista julkaisuista (sarjajulkaisut, kartat, av- ja elektroniset julkaisut) vuodesta 1488 nykypäivään.

2026: yli 1,3 miljoonaa tietuetta.

Avointa dataa vuodesta 2017.

Kuva: Marko Oja

Fennican kerrostumat

- Kansallisbibliografiaa on eri aikoina koostettu eri lähteistä
- Vanhimman aikakauden Fennica perustuu kirjallisuusluetteloihin
- Fennica oli pitkään kortistoluettelo
- 1970-luvulta lähtien siirryttiin vaiheittain ATK-järjestelmiin
- Fennica-kortistot digitoitiin MARC-tietueiksi 1990-luvulla
- Eri aikakauden tietueissa kuvailun yksityiskohtaisuus vaihtelee ja käytänteet voivat olla erilaisia
 - Autonomian ajan 1809–1917 julkaisujen tietueissa on vähemmän tietoa kuin moderneissa tietueissa
- Täydentyy erityisesti vapaakappaletoiminnan myötä.

Kansalliskokoelma

Kansallisen julkaisutuotannon arkistokokoelma

Lakisääteisesti (vapaakappaleet)
karttuva ja säilytettävä kansallisen
julkaisutuotannon arkistokokoelma
1800-luvun alusta nykypäivään.

*Alkuperäinen Turun akatemian kirjaston kokoelma
tuhoutui Turun palossa 1827. Tätä vanhemmat
kokoelmat jouduttiin keräämään uudelleen (Matti
Pohto) ja niissä on puutteita.*

Keskeiset aineistot

Data set	Size	Use in the project
Fennica national bibliography	ca. 60,000 records (out of 1M)	Main bibliographic analysis
Melinda union catalogue	ca. 60,000 records (out of 16M)	Complements Fennica with more detailed information from other bibliographic databases
Kanto national agent name database	ca. 200,000 records	Information on authors (including pseudonyms), other persons, groups and organizations referenced in the bibliographic metadata
Digitized fiction books from NLF	ca. 1,000	Meso-analysis: combining close reading with quantitative analysis, utilizing the Annif service of NLF

Mitä kaikkea
bibliografinen data
voisi meille kertoa?

Ilmari Grytan teos Lähde (2007)

Mikä oikeastaan on **kaunokirjallisuutta**?

Tarvitaan **operatiivinen määritelmä**, tapa erottaa kaunokirjallisuus muusta.

Apuna mm.

- Kansalliskokoelman hyllypaikka (signum)
- Aineistotyytit: vain monografiat ja sarjat; esim. kartat voi jättää pois
- UDK- ja YKL-luokitus
- sisällönkuvailu (YSO, KAUNO...) tai sen puute

Kuva: [Suppilo](#), Pielisen museo. CC BY 4.0

Teosluettelo 1800-luvun kaunokirjallisuudesta

Teosluetteloita on julkaistu ennenkin, mutta ne perustuvat tutkijoiden näkemyksiin, ei kirjastotietokantoihin.

Tunnistettiin bibliografisesta datasta kaunokirjallisuuden **ensipainokset** ja muokattiin niiden pohjalta kattava **teosluettelo**.

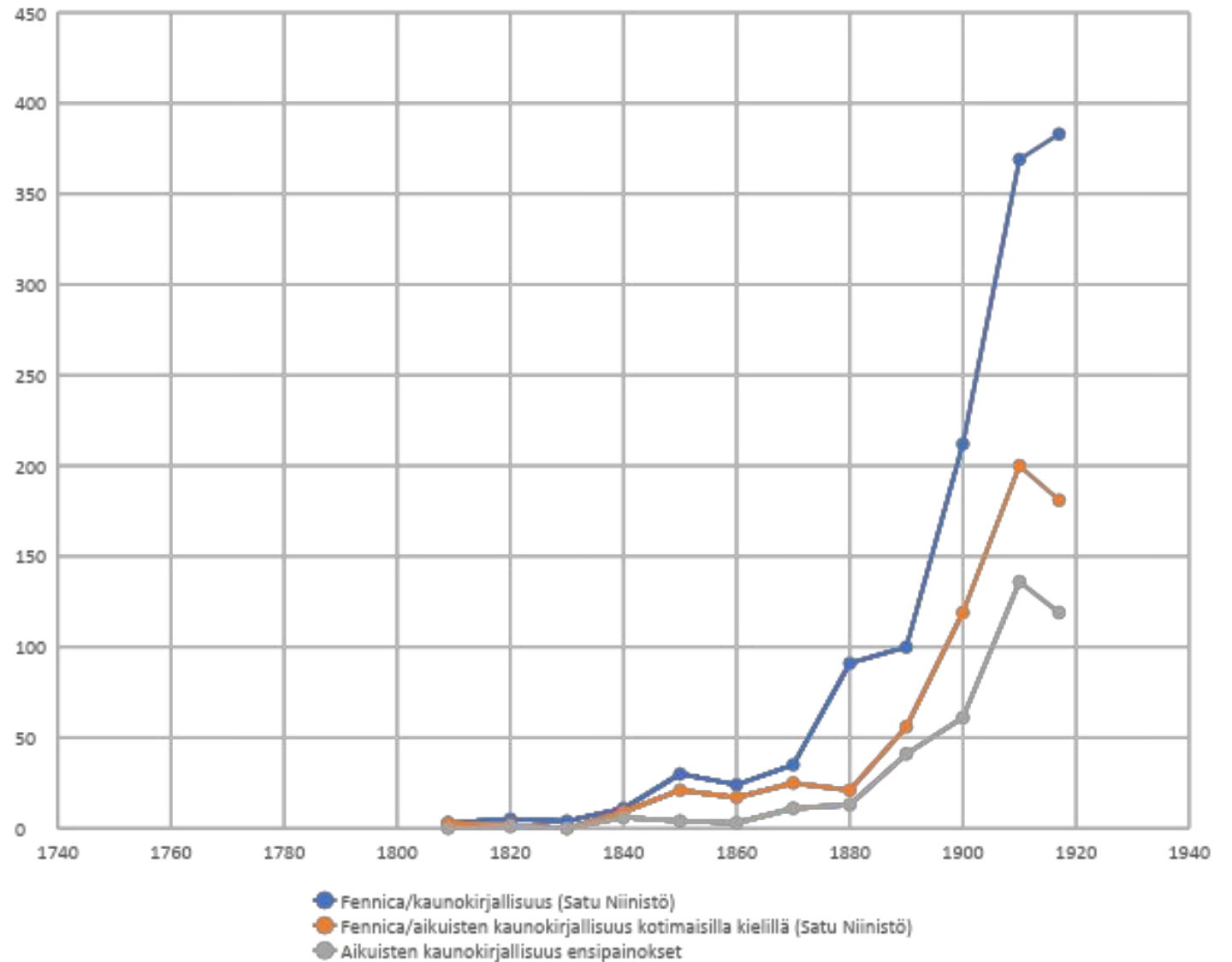
Luettelo voidaan hyödyntää myös **teoskuvailun kehittämiseen**.

3751009	FCC003237847	Lehtimäki, Konrad,	Ylös helvetistä : romaani /	1917	Werner Söderström osakeyhtiö, Wer	fin	Suom. kaunokirj. 1	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3751009
3751009	FCC001281264	Finne, Jalmari,	Admirabilis : viisinäytöksinen näytelmä /	1917	Otava,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3751009
3765999	FCC000847285	Wilkuna, Kyösti,	Aikakausien vaihteessa /	1917	WSOY,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3765999
3752184	FCC000530376	Leino, Eino,	Alla kasvon Kaikkivallan : mystillinen trilogia : erään aikansa lapsen ajatuksia, tun	1917	Karisto,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3752184
3755661	FCC003337587	Virtala, Ilma.	Anja rouva /	1917	Kirja,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3755661
3746806	FCC000513070	Kianto, Ilmari,	Avioliitto : tarina tuhansien joukosta /	1917	Kirja,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3746806
3748891	FCC005334610	Koskenniemi, V. A.,	Elegioja : ynnä muita runoja /	1917	WSOY,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3748891
3760351	FCC003295553	Saukkonen, Alfred,	Elämän juoksu : runoja /	1917	Runehjelmin kustantamo,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3760351
3745928	FCC011538651	Kaste, Anni,	Elämän polska /	1917	Otava,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3745928
3748958	FCC003268032	Koskimaa, Juho,	Erämaan kansaa : kuvauksia Pohjan periltä /	1917	Otava,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3748958
3761356	FCC005817862	Seppälä, Arvi A.,	Erämaan ritarit : 5-näytöksinen näytelmä Peräpohjolan tukkityömailta /	1917	Gummerus,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3761356
3761452	FCC000845009	Puustinen, Juudas.	Hiihtokilpailu : humoreski /	1917	Karisto,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3761452
3747575	FCC003338980	Tiitus.	Hra Kenonen : hänen elämänsä ja mielipiteensä /	1917	Kirja,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3747575
3753268	FCC000841028	Talvio, Maila,	Huhtikuun-Manta : seuranäytelmä /	1917	WSOY,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3753268
3739290	FCC010988911	Aaltonen, Hilja,	Huomenkellot : runoja /	1917	Kustannusliike Minerva,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3739290
3765091	FCC003232007	Tarvas, Toivo,	Häviävää Helsinkiä : novelleja /	1917	Otava,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3765091
3762869	FCC000845776	Sillman, Edgar.	Itä vai länsi : kertomus Karjalan vapaustaistelusta /	1917	Otava,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3762869
3766005	FCC001904064	Wilkuna, Kyösti,	Kahdeksan kuukautta Shpalernajassa /	1917	Kirja,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3766005
3752207	FCC005335822	Leino, Eino,	Karjalan kuningas : 4-näytöksinen runonäytelmä /	1917	Kirja,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3752207
3751448	FCC005468947	Finne, Jalmari,	Kaupparooni : 3-näytöksinen huvinäytelmä /	1917	Otava,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3751448
3753706	FCC003336268	Walakorpi, U. W.,	Kevät-yö : runoja /	1917	Karisto,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3753706
3751500	FCC000840194	Finne, Jalmari,	Kiljusen herrasväki /	1917	Otava,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3751500
3753749	FCC000841232	Walakorpi, U. W.,	Kirkkaus : romaani /	1917	Karisto,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3753749
3751009	FCC012262648	Virkkunen, Paavo,	Kirkko : kertomus /	1917	WSOY,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3751009
3754196	FCC00327659	Tervas, Mikko,	Koneiden ääressä : romaani /	1917	Karisto,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3754196
3754275	FCC00327659	Lehtimäki, Minna,	Kootut teokset. edellinen osa /	1917	Otava,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3754275
3754275	FCC00327659	Lehtimäki, Alfred.	Kullan Muru : runosarja rakkaillemme /	1917	Kansanopettajain Osakeyhtiö Valistus	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3754275
3754275	FCC00327659	Lehtimäki, Alfred.	Kullan Muru : runosarja rakkaillemme /	1917	N. Kotkavuoren välitelijä Kirja,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3754275
3754275	FCC00327659	Lehtimäki, Alfred.	Kullan Muru : runosarja rakkaillemme /	1917	Kirja,	fin	Suom. kaunokirj. 1 -1972	https://kansalliskirjasto.fi/kansalliskirjasto/record?id=3754275

”The Lista”

[Aikuisten kaunokirjallisuus ensipainokset 1809-1917](#)

Aikuisten kaunokirjallisuuden ensipainokset 1809-1917

Kirjailijoiden tarkastelu

Kanto/Asteri-auktoriteettitietojen perusteella voidaan tutkia esim.

- pseudonyymien / oman nimen käyttöä
- naiskirjailijoiden osuutta
- kirjailijoiden ikää ja syntymäpaikkoja

KÄYTETTÄVÄ NIMENMUOTO	Onerva, L., 1882-1972
TYYPPI	henkilö
HENKILÖN TUNNISTE	Asteri ID: 000054289 ISNI: 0000 0000 8398 0278
SYNTYMÄAIKA	1882
KUOLINAIKA	1972
HENKILÖN VARIANTTINIMI	<i>Lehtinen, Hilja Onerva, 1882-1972</i> <i>Lehtinen, Onerva, 1882-1972</i> <i>L. Onerva, 1882-1972</i> <i>Madetoja, Hilja Onerva, 1882-1972</i> <i>Madetoja, Onerva, 1882-1972</i>
SYNTYMÄPAIKKA	Helsinki (yso-paikat)
KUOLINPAIKKA	Helsinki (yso-paikat)
HENKILÖN AMMATTI TAI TEHTÄVÄ	kirjailija (Metatietosanasto) runoilija (Metatietosanasto) sanoittaja (Metatietosanasto)
HENKILÖN TOIMINTA-ALA	kaunokirjallisuus (YSO) laulelmat (YSO) laulumusiikki (YSO)
HENKILÖN KÄYTTÄMÄ KIELI	suomi (Lexvo)
HUOMAUTUS HENKILÖSTÄ	Aiempi nimi vuosina 1905-1908: Hilja Streng Syntymänimi: Hilja Onerva Lehtinen Todellinen nimi: Hilja Onerva Lehtinen Todellinen nimi vuodesta 1913: Hilja Madetoja
TIEDONLÄHDE	Wikipedia, katsottu 8.5.2018 SKS. Biografiakeskus
URI	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:finaf:000054289

L. Onervan tiedot Kantossa:

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:finaf:000054289>

Datan korjausten vieminen Fennicaan

Bibliografisen datan käsittelyssä havaittiin ongelmia:

- virheelliset merkinnät (kielet, päivämäärät, koodikentät...),
- puutteelliset tekijätiedot,
- kirjoitusvirheet,
- tuplatietueet,
- kirjavat paikkakunta- ja julkaisijatiedot...

Havainnoista laadittu raportteja ja niitä on korjattu alkuperäisiin Fennica/Melinda-tietueisiin.

[Wite-Out-korjauslakka.](#)

Suomen kansallismuseo,
Vankilamuseon kokoelma.
CC BY 4.0

Kansalliskirjaston asiantuntijoiden työtä

- **Koordinointi** (Osma Suominen)
 - yhteydenpito tutkijoihin, pienimuotoinen tekninen apu
- **Taustatuntemus Fennicasta** (Pasi Koste, Satu Niininen, Jussi-Pekka Hakkarainen, Martin Engberg)
 - Satu Niininen toimittanut tietuelistauksia Fikka-järjestelmästä (sis. Fennican signumit)
 - Veli-Matti Pynttärin vierailu ja tutustuminen aineistoihin 30.8.2023
 - Työpajoja tutkijoiden kanssa mm. tietueiden tulkinnasta ja kuvailukäytäntöjen avaamisesta
- **Apua Kanton hyödyntämiseen** (Katerina Sornova, Martin Engberg)
 - Tukea Kanton/Asterin toimijakuvailujen kanssa
- **Digin aineistot käyttöön** (Juha Rautiainen, Erno Liukkonen)
 - Apua digitoitujen aineistopakettien käytössä
- **Annifin käyttö digiaineistoille** (Juho Inkinen, Osma Suominen)
 - Annifin soveltamista kaunokirjallisuuden automaattiseen sisällönkuvailuun / genren tunnistamiseen
- **Melindan/Fennican täydentäminen** (Nicholas Volk, Minttu Hurme, Martin Engberg)
 - korjailuja Fennican tietueisiin virhelistojen perusteella
- **Viestintätiimi**
 - hankkeen [verkkosivut](#) kolmella kielellä Kansalliskirjasto.fi:n alla

Mitä Kansalliskirjasto on saanut tästä hankkeesta?

- Uudenlaista käyttöä ja näkyvyyttä kansallisesti tärkeille aineistoille
- Kokemusta tutkijoiden kanssa työskentelystä
- Parempi tuntuma kuvailun ja kokoelmien puutteisiin ja epäselvyyksiin
- Tietokantojen virheiden korjausta
- Tieteellisiä julkaisuja aineistoistamme ja toiminnastamme
- Perusteita julkaista aineistojamme avoimena datana
- Suomen Akatemian rahoitusta kaikkeen em. työhön

Kiitos!

osma.suominen@helsinki.fi